

Najstarejši slovenski dnevnik v Ohio
Oglasi v tem listu so uspešni

ENAKOPRAVNOST

The Oldest Slovene Daily in Ohio
Best Advertising Medium

EQUALITY
NEODVIŠEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

VOLUME XXIV.—LETO XXIV.

CLEVELAND, OHIO, FRIDAY, (PETEK) JANUARY 17, 1941.

STEVILKA (NUMBER) 14

Konec stavke delavstva v Eaton Co., tovarnah

Stavka je poravana; 500 delavcev te tovarne v Clevelandu se je vrnilo na delo. — Nevarnost nadaljnjih delavskih izporov. — Novi kontrakti clevelandskih kompanij.

Kratke vesti iz življenja in sveta

PRESEDNIK DOLOČIL IMENA LADJE

Washington. — Predsednik Roosevelt je v sredo določil imena sedmim novim bojnim ladjam, sedmim matičnim ladjam za letala in 43 podmornicam.

VEČINA INOZEMCEV V 14 DRŽAVAH

Washington. — Justični departament naznanja, da od 4.71.971 registriranih inoizemcev, ki bivajo v Zedinjenih državah, jih živi večina v štirinajstih državah. — Največ inoizemcev nedržavljanov živi v državi New York, in sicer 1.212.622, v Kaliforniji jih je 526.937, v Pennsylvaniji 361.475, v državi Ohio, ki je na devetem mestu, pa živi 196.214 nedržavljanov.

20 UBITIH, 35 RANJENIH V NAPADU

Berlin. — Tekom letalskega napada na Wilhelmshaven, katerega so izvršili angleški bombniki v sredo ponoči, je bilo 20 osebe ubitih, 35 pa ranjenih. Angleški bombniki so bombardirali še mnogo drugih nemških mest.

DETEKTIV UBIL NAPADALCA

New Orleans. — Wilbert S. Moore, star 37 let, je napadel in ubil nekega detektiva, ki je potegnil samokres ter napadal na ustrelišču. Moore je napadel detektiva, ko sta ga privedla iz Detroita semkaj dva policista, ker so ga zahtevali tukajšnje oblasti, ki so ga obtožile, da je pred desetimi leti ubil nekega tujaka, katerega je policista.

WILKIE ODPOTUJE V EVROPO

New York. — Wendell Willkie, poraženi predsedniški kandidat republikanske stranke, bo odpotoval prihodnjo sredo z ameriškim transoceanskim letalom v Lizbono in od tam v London.

NOV POIZKUS PRODORA BLOKADE

Montevideo, Urugvaj. — Francoski parnik Mendoza, ki je hotel že trikrat odpluti iz tukajšnjih vod preko južnega Atlantskega proti Franciji in ki je bil vselej prestražen in zavrnjen po angleških ladjah, je večeraj zopet odplul proti visokemu morju, in sicer to pot iz Punte del Este.

CAMACHO DOVOLJUJE VRSKO SVOBODO

Mexico City. — Avila Camacho, novi predsednik Mehike, je naznanil ljudstvu, da poslednje bodo več prepovedane veselice in proslave, ki so združene z obhajanjem raznih cerkvenih praznikov. Procesije in druge verske ceremonije bodo še nadalje prepovedane, ker tako dobi nova mehiška ustava, toda na majali pa bodo Mehikanci ob takih prilikah, kolikor bodo hoteli.

V nedeljo 19. januarja gremo gledat Divjega lovca v SNDom

"Jehhata, jehhata! Janez pa Majda!"

Rudy Widmar in Anne Čebul kot Janez in Majda v "Divjem lovcu"

"Jehhata, jehhata! Janez pa Majda! Jehhata, jehhata!" Tako vzklikne vaški norček Tonček, ki kar od veselja poskakuje in čisto pozabi na svoje večne "martre," ko zagleda zaljubljeni par v objemu pred kovačnico Sajatovega Jureta.

Janez je "rezentiral," pa ne zato, ker se je bal iti v vojsko nad Lahe, temveč ker je hotel biti v bližini svoje Majde, katero so oče rihar hoteli dati Lisjakovemu Gašperju, da združijo kar tri grunte. Tončku je to znano, ampak dela se neumnega, in ko opazi, da ima Janez krvavo glavo, mu ves navdušen ponudi na-

fehntani frakelj "najboljšega," ki ga je ravno prinesel od Grozdka, češ: "Jehhata, jehhata! Janez, ali si jih Lahe? Koliko pa si jih? Na, pij! Kar nagni, čeprav vsega, pa povej!"

Bilo je leta 1848. No, in izgleda, da se zgodovina ponavlja, kajti dočim danes Italijane klestijo Grki, jih je takrat Radecki. Poslušajte, kako pripoveduje Tonček:

"Tako vam povem, ljudje božji, da Radecki tako s kanoni grtri grunte. Tončku je to znano, ampak dela se neumnega, in ko opazi, da ima Janez krvavo glavo, mu ves navdušen ponudi na-

none. Mislite, da je bil Radecki kaj v zadregi? Nič! Od voz je pobral žlajdre in zavirivnike pa je nabasal z njimi kanone in jih spustil na Plemontezarje. In cel rogomet Lahov je padel kakor en sam snop!"

Vse, to in še mnogo drugega se bo slišalo v nedeljo popoldne, ko bodo "Cankarjevi" igralci vprizorili Finžgarjevega "Divjega lovca." Znamenita igra bo podana to pot tako kot še nikoli prej. S krasnimi, popolnoma novimi kulisami, katere je napravil slikar, ki je mojster v tej stroki. Te igre ne smete zamuditi za noben denar. Vstopnina samo 35c. Začetek ob treh.

Seja

Nocoj ob 7:30 uri zvečer se vrši seja veselilnega odbora Slov. moške zveze št. 3, v Slov. nar. domu na St. Clair Ave., v starem posloppju.

V bolnišnici

S Svetkovo ambulanco je bil odpeljan v Glenville bolnišnico Mr. Frank Lasch (Lah), st. iz 637 East 185th St. Zelimo mu skorajšnje okrevanje.

Doma

S Svetkovo ambulanco je bila pripeljana domov iz St. Alexis bolnišnice Mrs. Antonia Gruden iz 19715 Cherokee Ave. Prijatelji jo lahko obiščejo.

Nov grob v Penni

Včeraj je umrl v West Newtonu, Pa., Svetek, doma iz Devicne Marije v Polju. V Clevelandu zapušča pokojni bratranca Franka Svetka in sestrično Mary Zalar.

Na razstavi

Slovenska knjiga za leto 1937 ki jo je izdal Foreign Language Newspaper Digest, je na ogledu v jugoslovanskem oddelku Mednarodne razstave.

ZANIMIVE VESTI IZ PIONEERVILLE, IDAHO

Kakor poroča list "Idaho Statesman", ki izhaja v Idaho, se je vpisal Alfonz A. Truger, sin znanih Mr. in Mrs. Louis F. Truger, ki živita zdaj v Pioneer-ville, Idaho, v Curtis-Wright tehnični institut države Kalifornije. Omenjeni institut je eden izmed sedmih v Ameriki, ki je bil nedavno določen po letalskem zboru Zedinjenih držav za treniranje armadnih mehanikov.

Alfonzov brat pa je že lanskega decembra dokončal študije v tej šoli, nakar je bil nastavljen v tem institutu za učitelja letalske mehanike. V dobi gigant-skega razvoja letalstva ni dvoma, da sta si mladeniča, ki imata kot bivša Clevelandčana v

Pobuna Abesincev proti italijanskim zavojevalcem

Dnevi italijanske nadvlade v Abesiniji so šteti. — Četniška vojna proti Italijanom po vsej Abesiniji.

KHARTHUM, Angleško-egiptski Sudan, 16. januarja.

Angleški viri poročajo, da imajo zaradi četniškega bojevanja Abesincev Italijani danes kontrolo samo še v večjih krajih Abesinije ter ob glavnih cestah onega dela dežele, ki so jo zasedli povsod drugod pa so gospodarji Abesinci.

Dočim angleške prednje stráže neprestano napadajo Italijane na zapadni meji Abesinije, pa tisoče abesinskih četnikov napada izolirane vojaške postojanke v notranjosti dežele in vojaške konvoje na cestah ter strelja celo na Italijane v notranjosti večjih krajev.

Angleški oficijelni krogi potrjujejo vesti, da se abesinski knezi in plemenski glavari iztihatapljaajo preko meje v Sudan, kjer se posvetujejo v Khartumu s svojim pregnanim cesarjem Haile Selasijem, in odkoder vtihotapljaajo angleško orožje v Abesinijo.

Ti ljudje so pregovorili že tudi mnogo svojih rojakov, ki služijo v italijanski armadi, k dezertaciji, kar ni težko, ko ti domačini vidijo, kaj povzročajo bombe anglejskih vojakov med italijanskim vojaštvom

Na Abesince dela globok vtis dejstvo, ker bombardirajo angleški letalci samo italijanske vojaške objekte, nikoli pa ne mečejo bomb na bivališča domačinov.

Neprestani spopadi ob rusko-rumunski meji

Ob meji je vsako noč ubitih pet do deset rumunskih stražnikov. — Balkan je sličen modernemu Babilonu.

BEOGRAD, 16. januarja.

Ves Balkan je v stanju nervoznega pričakovanja zaradi neprestanih obmejnih spopadov med Rusi in Rumunci, vsled preklica vsakega osebnega železnikega prometa v Madžarski in zavoljo poročil, da bo Nemčija formalno prevzela Rumunijo v svojo oblast.

Madžarska je uknila ves osebni železniški promet iz vzroka, ker morajo biti madžarske železnice na razpolago nemškim armadam, ki štejejo 300.000 mož, katere se bo še tekom januarja prepeljalo z vso njihovo bojno opremo in potrebščinami preko Madžarske.

Rumunski železniški promet je že od prej v popolnem zastoj, razen vlakov, ki prevažajo nemško vojaštvo in njegove potrebščine, Jugoslavija pa je že vzela iz prometa trideset vlakov, vsekakor v pričakovanju transportacije dobav, ki jih bo od nje zahtevala Nemčija.

Med Rumunci in Rusi je opažati vedno večje trenje. Iz nekega visokega diplomatskega vira se poroča, da je v spopadih na rumunsko-ruski meji vsako noč ubitih povprečno 5 do 10 Rumuncev.

Še vedno se tudi govori, da je še zmerom mogoč rusko-nemški "deal," na čigar podlagi bi Rusija vzela Moldavijo, Nemčiji pa bi pustila svobodne roke v Bolgariji.

AKCIJA LETALSKE SILE; BOJI NA SREDOZEMSKEM MORJU

Wilhelmshaven je morje plamenov. — Poškodba angleške matične ladje, nosilke letal.

BOMBARDIRANJE VALETTE, GLAVNEGA MESTA OTOKA MALTE

LONDON, 17. januarja.

Nemški letalci so snoči usipali na dve zapadni angleški mesti vžigalne bombe, dočim so London napadli dvakrat v hitrih napadih, kar pomeni, da so letalci prileteli, vrgli bombe in zopet odleteli.

Napad na Wilhelmshaven

V sredo ponoči so angleški letalci napadli največjo in najvažnejšo nemško pomorsko bazo Wilhelmshaven, ki je bilo po napadu morje plamenov, vidnih 130 milj daleč. Vsi angleški bombniki razen enega so se vrnili s tega poleta.

Poškodba matične ladje BERLIN, 17. januarja.

Nemška poročila naznanjajo, da so nemški bombniki strmoglavniki napadli v Sredozemskem morju angleško matično ladjo Illustrious, in sicer že drugič v enem tednu. Ladja, ki je nosilka letal, je silno poškodovana. Dalje so bombe teh bombnikov tako izdelale neko angleško križarko, da so jo morali Angleži sami pogrezniti. Angleško bojno brodovje pa je v tem boju pogreznilo nekega italijanskega rušilca in več manjših ladij. Tekom tega napada so Angleži sestrelili 12 nemških in italijanskih bombnikov.

Bombardiranje Malte VALETTA, Malta, 16. januarja.

Nemški bombniki strmoglavniki so danes popoldne bombardirali bivališča in pristanišča tega mesta. O rezultatu bombardiranja ni poročil.

Prizadevanja za mir SOFIJA, 16. januarja.

Neki visok nevtralni diplomat poroča, da se nemški diplomatje pogajajo v Atenah z grško vlado v prizadevanju, da se sklene mir med Grčijo in Italijo.

Vojaške aktivnosti Italijanov v Istri in v goriškem okraju ob Sloveniji

V Trstu izvajajo italijanske oblasti aretacije na debelo. — Ječe so natrpane naših ljudi. — V severovzhodni Italiji je že akutno pomanjkanje hrane.

BEOGRAD, 16. januarja.

Iz Slovenije se poroča nocoj o obnovljeni italijanski vojaški aktivnosti v Istri ter o vkorakanju novih italijanskih čet v goriški sektor, ki je oddaljen samo 35 milj od jugoslovanske meje. Tekom preteklih 36 ur je prispelo v Istro nad 200 tovornih avtov vojaštva, spremljanih po oklopnih avtomobilih, lahkem topništvu in antiletalskih baterijah kakor tudi po številnih letalih. Nadaljna pehota pa je prispela z železnico.

Dasi se je nervoznost na Balkanu zadnje dni nekoliko unesla, ker se je nemška kampanja začasno ustavila, pa je iz poročil iz Slovenije razvidno, da pripravlja osiše morda svoje poteze v drugem okolišču.

Nad 5.000 političnih kaznjencev v Trstu

Poročila iz Trsta naznanjajo, da je pričela tamošnja italijanska policija izvajati v Trstu aretacije na debelo. V Capo d'Istria (koperski) ječi v Trstu je baje nad 5.000 političnih kaz-

Avtomobil ubil Slovenko, drugo pa ranil

Ubita mladenka se je pisala Laverne Brodnik ter je bila dijakinja Notre Dame kolegija. — Ranjena je bila Dorothy Klun.

Včeraj zjutraj ob sedmih se je pripetila velika nesreča, ko sta bili na Astor Ave., in W. 130 St. povoženi po nekem avtomobilu dve mladenki, obe Slovenki; ena je bila ubita, druga pa teško ranjena.

Ubita je bila mladenka Laverne Brodnik, stanujoča na 4761 W. 130th St. Uro zatem, ko je bila povožena, je podlegla poškodbam v St. John's bolnišnici. Mladenka je bila stara 18 let in je študirala v Notre Dame kolegiju.

Ranjena pa je bila njena prijateljica, 20 let stara Dorothy Klun, 4779 W. 130th St. Zdravniki so izjavili, da ima zlomljeno nosno kost, rane na glavi in da je splošno pretresena.

Miss Brodnik je bila na potu v solo na Green Roadu v South Euclidu, Miss Klun pa na potu v Hoppinger Loose Leaf Co., 118 St. Clair Ave., kjer je bila zaposlena.

Nov grob

Staršem Antonu in Helen Petrovič na 5603 Carry Ave. je umrl sinček John, star 3 mesece. Pogreb se bo vršil v petek popoldne ob eni uri iz Frank Zakrajšekovega pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. Naše sozajle.

Staršem Antonu in Helen Petrovič na 5603 Carry Ave. je umrl sinček John, star 3 mesece.

Pogreb se bo vršil v petek popoldne ob eni uri iz Frank Zakrajšekovega pogrebnega zavoda na 6016 St. Clair Ave. Naše sozajle.

Ujencev med njimi mnogo žensk. Italijanski viri označujejo te ljudi za istrsko - slovenske pacifiste in "defetiste," ki se ukvarjajo s sabotažo in s komunističnimi aktivnostmi. To so slovenski "iredentisti," ki so ohranili svoje jezik in svojo kulturo navzlic italijanski nadvladi.

Italijanski delavci grade v bližini te jetnišnice ogromno koncentracijsko taborišče, v katero bodo zaprli nadaljne aretirance in albanske vstaše, katerih število presega že 2.000.

Pomanjkanje živil v Italiji

Italijanski viri pravijo, da je postalo pomanjkanje živil v severovzhodni Italiji že akutno ter da mesa, surovega masla, masti in jajc sploh ni dobiti. — Prav tako ni dobiti olivnega olja, kave, kakava in čaja. Kot pripovedujejo Italijani, ki so prispeli preko meje zadnja dva dni, se zaradi nezadostne hrane boleznj stalno množe. Kilogram najslabše govedine stane zdaj 75 centov v ameriški valuti.

UREDNIŠKA STRAN "ENAKOPRAVNOSTI"

» ENAKOPRAVNOST «

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING AND PUBLISHING CO.
 6231 ST. CLAIR AVENUE — HENDERSON 5311-12
 Issued Every Day Except Sundays and Holidays

Po razmašču v Clevelandu, za celo leto	\$5.50	
za 6 mesecev	\$3.00; za 3 mesece	\$1.50
Po pošti v Clevelandu, v Kanadi in Mexici, za celo leto	\$6.00	
za 6 mesecev	\$3.25; za 3 mesece	\$2.00
Za Zedinjene države, za celo leto	\$4.50	
za 6 mesecev	\$2.50; za 3 mesece	\$1.50
Za Evropo, Južne Amerike in druge inozemske države:		
Za celo leto	\$8.00; za 6 mesecev	\$4.00

Entered as Second Class Matter April 26th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3rd, 1879.

104

KITAJSKA NI MRTVA

Kako je na Kitajskem, kjer že tri leta divja vojna? Kako velika je kitajska moralna sila? Končno bo edino ta merodajna in ne oboroženo nasilje. Ali je tudi na Kitajskem tako, kot misli večina Evropevcov, da je povprečnemu Kitajcu vseeno pod katerimkoli režimom živi?

Ravno to zadnje vprašanje zanikuje v "The New Statesman and Nation" izvrstni poznavalec Kitajske. Gilbert Baker. Baker je živel dolga leta v svobodni kakor tudi v zasedeni Kitajski. Doživel je v oktobru 1938 zasedbo Kantona in kar o tem poroča — ropanje, gangsterstvo, rekvizicije opij, hazardne igre in še drugo, s čimer skušajo Japonci osrečiti Kitajce — se ujema s tem, kar smo brali v dnevnem časopisju. Z marionetno vlado, ki so jo Japonci postavili Kitajcem v zasedenem ozemlju, do sedaj niso imeli sreče. Baker piše o tem doslovno: "Japonci storijo vse, da bi v zasedenem kitajskem ozemlju tok časa zaustavili in naredili iz povprečnega Kitajca, ki je izredno oster in realističen motrilec vseh dogajanj, le nemo delovno žival, ki pije opij in brez misli služi svojemu gospodarju."

Nasprotno pa je nezasedena Kitajska v pravem pomenu svobodna dežela. Baker poroča o "svobodi, katere se prej ne opazi, dokler ni izgubljena." Med tem ko vlada v zasedeni Kitajski povsod teror in kjer te na vsak korak ustavi straža ter je javno mnenje strogo kontrolirano, opaziš v svobodni Kitajski šele pravi dih življenja. Posebna vrsta svobode je tista prostovoljna delavnost kitajskih študentov, uradništva in delavstva, ki žrtvuje svoj prosti čas za delo v tovarnah, na letališčih, cestah itd.

Tudi svobodo govora in tiska slavi Gilbert Baker. Knjigarne so polne knjig o vojni in gverilskem bojevanju. Politika "enotne fronte," na podlagi katere sta se komintang in komunistična stranka sporazumela za ublažitev vseh nasprotstev, da tako povečata kitajsko odporno silo napram Japoncem, je izredno okrepila svobodo misli in govora.

Važnejše je, kot poroča Baker, da se Kitajska ne samo bojuje, ampak da si močno prizadeva, zgraditi nov družabni red. Vajeni zgodovinskega gledanja na svet, smatrajo Kitajci vojno le za epizodo v svojem narodnem življenju in v svoji še nedokončani revoluciji. O izidu vojne si ne delajo prevelikih skrbi: prepričani so, da bodo Japonci nekoč izgnani z njihove zemlje. Pač pa Kitajce stalno zanima vprašanje o bodoči organizaciji njihove domovine.

V gospodarskem oziru ima Kitajska po Bakerjevem mnenju vse pogoje za dober napredek, ne da bi ji bilo pri tem treba zaiti v napake zapadne Evrope. Posebno važno je, da industrijski razvoj na Kitajskem ne vodi v velepodjetja, ampak v manjše naprave na združni podlagi. Letos bo v svobodni Kitajski že deset tisoč industrijskih zadržug! O teh industrijskih združugah piše Baker: "Oné združujejo prizadevanja po obnovi male industrije z resnično uporabo demokracije pri dnevnem delu. Najrazličnejši proizvodi od šivanke do modernega orožja se izdelujejo na združni podlagi." Kitajski delavci so se kmalu navadili dela v združnih podjetjih. "Hitro se priučijo na to, kaj pomeni demokracija v gospodarstvu, hitro se naučijo, kako je treba vladati nad samim seboj in kako se morajo njihovi medsebojni posveti na modern način izvesti," pravi Baker v svojem poročilu.

Na kratko povedano: Na Kitajskem je dovolj temeljev za zgradbo novega življenja. — "D. P."

UREDNIKOVA POŠTA

IZPREŠANO BOGASTVO IN VOJNA

Sistem, pod katerim obratujemo, ne pomeni drugega kot to, da tista država najbolj uspeva, katera ustvarja večje dolgeve napram drugim kot oni napram nji. In tako se dobijo klasificirane investicije drugih držav v "nazadnjaških državah", kjer njih investicije molzejo narod, kateremu se je to naprtilo. Anglija pozna to igro najbolje; vsa kričeca in lažnjiva zaglavja v časopisih pa hočejo pokazati njeno revščino.

Fakti dokazujejo nasprotno. Vlada in zakladniški urad stamaja lanskega leta podala Angliji informacije, da zavezniki fond v Ameriki znaša preko 16 milijard, "zadosten za dolgo in aktivno vojno." Od tega je Angleškega polovico — sedaj pa tako jamranje in revščina!

Ponavljaja se igra 1917, kajti ravno tedanja posojila so nas zagnala v zadnjo svetovno vojno. Nikoli ne pozabimo, da se javno mnenje ustvarja prizidevanjem strankam na ljubo — da je manipulirano, da to delo opravljajo satanski eksperti z jasnimi ciljem v mislih. Vse vlade manipulirajo z javnim mnenjem. Časopisje nam tega ne pove; čitatelji vedo da je tako bilo v zadnji vojni, ne vidijo pa sličnosti sedaj! Komentar nepotreben!

Fakti naj govore! — Kaj tiči za hitro spremembo novic glede Anglije? Časopisje je malone vse združeno v smrtnem kriku za pomoč "General" v PM, pojasnjuje ta pojav:

"Ta nagla sprememba v novicah in vesteh ne bazira na nenaodnem izboljšanju nemške sposobnosti, ampak na spremeni-nem stališču cenzure zunanjega urada in drugih angleških vladnih uradnikov. Ta sprememba ni slučajna, ni navezana s tekočo kampanjo za ameriško pomoč Angliji. . . Čudno bi bilo ako sedanja poročila ne pretiravajo angleške težave, in to v isti meri kot so prej bile nameroma omalovaževane."

Kiplinger pravi da nas Anglija še ne mara v vojno toliko časa, da bo ves obrambni aparat in program dokončan, kajti takrat bomo lahko vstopili v vojno odločno.

Maja meseca je Whaley-Eaton Service poročala, da "nevtalnosti ni, in Amerika je sedaj aktiven udeleženec vojne."

The Army and Navy Journal piše v vsaki izdaji o ameriškem vdeleženju te vojne, medtem ko nam načelnik armade in mornarice obljublja da se ne!

Poslanik Tinkham iz Mass. je zahteval od kongresa, da naj preišče dokaze da sta predsednik Roosevelt in državni tajnik Hull kriva "collusive action", da sta miže potrdila akcijo za 50-letno vojno zavezništvo z Anglijo v Pacifiku. On trdi, da nas zna ta vojaška zveza zaplesti v Aziji za angleške politične namene. Glej Congressional Record 21. marca, 1940. Časopisje je prezrlo to senzacionalno vest.

Vstop v vojno in nastanek amerikanizirane oblike fašizma je prorokba John T. Flynn, ekonomista in pisatelja. To je povedal v govoru v Milwaukee. Glej Progressive, Nev. 23. 1940.

To je druga plat zvona, plat, katere ne vidite v organiziranem časopisju, ki venomer vpije za: ladje, zrakoplove, posojila, kredit!

Posojila so nas spravila v zadnjo vojno; popolna nevtalnost ne bi zahtevala nobenih posojil za financiranje evropskih vojn in to je važen, najbolj važen faktor, da ostanemo iz te vojne. Starejši Lindbergh, pokojni

La Follette, Debs in nekateri drugi, katere je tačasno časopisje prezrlo v svojih vesteh, so nas leta 1916 svarili, da so nas bankirski in ekonomski interesi vodili v vojno. Leta 1935 nam je Nye Vanderberg Komitej dokazal, da je Amerika šla na pomoč zaveznikom leta 1917, da prepreči paniko, da ohrani ekonomski sistem (profitni sistem izkoriščevanja delavca), da zavaruje svoje posojila, večina katerih je šlo skozi roke Morganove firme. In ker je pred nami kampanja v teku, da se prikaže dokumentarni rekord v drugi luči, imate tu izrpek Nye-a po Kenneth Cawford (Pressure Boys):

"Preiskava je dokazala preko vsakega dvoma, da so bili veliki lastninski interesi, z svojim velikim vplivom nad kongresom, tisti, ki so pomagali poriniti Ameriko v svetovno vojno. Njki ne najdeš bolj žgočega obsojanja kapitalizma pod pritiskom, kot v zaslišanjih in poročilih gornjega odbora . . .

"Izkazalo se je, da je ločitev med trgovskimi krediti in posojili popolna izmišljotina. Krediti so doživeli dan ko se jih je smatralo za posojila. Ampak ljudstvo ni bilo informirano o spremembi te smernice, in do 20. januarja 1915 je vladni departament poročal predsedniku senatnega odbora za zunanje zadeve, da je še vedno v veljavi smernica Združenih držav ta, da prepoveduje posojila strankam zapletenim v vojno. Do leta pozneje ni bilo nobenega naznani-la o tej spremembi. Tajna sprememba smernice, zaželjena po Morganu in siljena nad State Department po njegovih odposlancih, je pripravila pot za privatna posojila 2 in pol milijard za zaveznike, od te vsote je \$1,900,000,000 poskrbel Morganov interes predno smo vstopili v vojno.

"Končno je Wilson pozabil na "trgovske kredite" in dovolil direktna posojila. Ta akcija je v septembru 1915 prišla 8 dni po neki konferenci med reprezentantom Morgana in zakladniškim tajnikom William Gibbs Mc Adoo . . .

"Predno so Združene države končno vstopile v vojno, so naraščajoča angleška posojila postala resna skrb Morganove banke.

"Edini izhod je bila ameriška napoved vojne. Nye komitej je našel dokaze, da je Morganova banka bila informirana precej časa vnaprej predno so se vezi z Nemčijo pretrgale, da se bo ta način rešitve (podčrtanje moje) apliciralo, rabilo, izvedlo . . . Privatni zavezniki dolgov v tej deželi so bili odplačani (z Liberty Loans), bankarji so bili lepo rešeni in zakladništvo ima na rokah vojna posojila. In to je resnično še danes."

Kaj vse to pomeni ne bom tolmačil, je jasno samo na sebi, vidimo pa, da je vse to prešlo na ljudske rame, da mi lepo plačujemo za zadnjo vojno, kajti ti bondi še eksistirajo. Lepa in dobičkanosna igrice ta, kaj. In za koga je ustvarjen ta sistem, tudi jasno vidimo in vemo. Danes se ponavljaja ista igra pod drugimi imeni, labels.

Še eno — The Nation 17. junija 1936, je revija, ki je priobčila tole: "Vkljub N. Y. Times's željnemu poskusu, da dokáže, da je Nye Komitej dal odvezo Morganu, to priporočilo (nič več posojil vojnim strankam) prikazuje misel odbora, da so nas Morganova posojila tirala v vojno enkrat in da nas posojila koder drugega tirajo zopet v vojno." Kdor hoče več, naj prečita

dr. Elmer Harry Barnes zgodovinsko knjigo "War in the 20th Century." in bo pronašel na straneh 77—80, da so bankirji bili tisti, ki so nas spravili v prvo svetovno vojno.

Kdor se ukvarja bolj z ekonomijo, ne misli s srcem ampak z fakti, oni bo spoznal, da je vse to samo izkoriščanje, da je to vojna ekonomskih interesov drugih, ne nas in da delavec vedno zgubi in plača za vse, kajti v vsaki deželi ima vlada prvo vknjižbo nad vsem kar kdo lastuje! To je bilo, je in bo toliko časa, dokler ne bo vlada v ljudskih rokah, ne do volilne kočice, ampak ekonomsko!

Delavec naj išče svoje rešitve iz te satanske igre in izkoriščanja samo v svoji organizirani moči kot uniški delavec v prehodni dobi v združništvu, ki mu na tiho organizira vse ekonomske sile, in v politiki tretje delavsko - farmerske stranke, pa naj pride pod katerim si bodi imenom, da le politično reprezentira delavsko - farmersko politično ekonomijo.

Drugo pride in se odpravi samo od sebe. Pripravljen pa mora biti tudi na bolj črne dni, na grozno reakcijo, in kadar bo vsepovsod zmeda, da pomaga tisti stranki, ki bo izrastla iz ameriške grude, ki bo pod vodstvom Amerikancev za Amerikance in za to kar vedno vemo, ustvarjajoče trpine vsega bogastva na svetu — delavca-farmarja! — Sedaj je čas, da se organiziramo in pripravimo — da te zgodovina najde pripravljeno pomagati le tam, kjer so tvoji interesi!

Joseph A. Siskovich.

Skupna društva SSPZ v Clevelandu

Cleveland, O. — Tem potom se opozarja vse zastopnike in zastopnice Skupnih društev SSPZ, da se gotovo udeležijo seje, katere se bo vršila v soboto 18. januarja ob 8. zvečer v starem poslopju S. N. Doma na St. Clair Ave., soba št. 3. Na tej seji se bo moralo ukreniti vse, kar je potrebno, za 15-letnico Skupnih društev, katere se bo obhajala v nedeljo 9. marca v avditoriju S. N. Doma. Na tej prireditvi se bo med drugim prizorila igra "Zadrega nad zadrego."

Nadzorni odbor je prošena, da je na mestu pol ure prej, t. j. ob 7:30, da pregleda trimesečne in letne račune.

John J. Kikol, tajnik.

Letna seja solastnikov Slov. Društ. Doma v Euclid, O.

V nedeljo 19. januarja se vrši glavna letna seja solastnikov Slovenskega društvenega doma v Euclid, Ohio. Začetek točno ob 2 uri popoldne, v domovih prostorih. Dolžnost vsakega solastnika je, da se gotovo udeleži te seje, ker bo podano poročilo o stanju in delovanju v minulnem letu.

Kot je vse razvidno, je napredek zelo povoljen. Veliko zanimanje je pripomoglo, da se je dalo vse to izvršiti, zato naj nas nobena stvar ne ovira, da ne bi šli še nadalje s podvojeno silo naprej.

Ves razvoj na kulturnem polju zavis od celotnega skupnega delovanja posameznikov. Kolikor več eden ali drugi pripomore k temu razvoju, toliko več moramo pričakovati, da si izboljšamo razmere. Imejmo to našo ustanovo za podlago razvoja in glejmo, da naš Dom čim bolj napreduje v prid celokupne naselbine.

Zatorej ne pozabite priti na sejo, ker je zelo važno, da smo vsi navzoči in pripomoremo narrediti načrte za bodoče.

Odbor Slov. Društ. doma

Bodite gotovo navzoči

Letni računi Slovenskega doma na Holmes Ave. so za leto 1940 zaključeni s povoljnim uspehom. Denarni promet je nekoliko višji od prejšnjega. Poleg višjih dohodkov so pa tudi višji stroški, ker poslopje rabi vedno več popravil in izboljšav. Iz letnih poročil, katere bodo vročena delničarjem na delniški seji je razvidno, da se podjetje rentabilira, če je pri vodstvu dobro gospodarstvo in varčnost.

Podjetje točno plačuje vse svoje obveznosti, račune, obresti in na kapital. Na dolg se je v zadnjih letih odplačalo precej tisočakov in lahko se trdi, da se bo vnaprej pri korporaciji laško dihalo. Če bi šlo za odplačevanjem dolga tako naprej, kakor je šlo zadnja leta je lahko Slovenski dom na Holmes Ave. ob zaključku 1946 leta popolnoma plačan. Seveda odvisno je od aktivnosti delničarjev, prijateljev narodne ustanove, dobrih časov in kar je važno od dobrega gospodarstva. Priznati moram, če hočem biti objektivni, da je podduga k uspehu, zaupanje v vodstvo, stroga kontrola in poštene uslužbenci.

V letu 1936 so delničarji na letni seji doživeli presenečenje, ko se je plačala in uničila neka obveznica. Letos bo presenečenje večje in izdatnejše, katero je prihranjeno delniški seji. Priidite na delniško sejo in prepričajte se boste na lastne oči. Po dokončani delniški seji se bo serviralo prosto pivo in prigri-zek.

Prosi se vse delničarje naše korporacije naj vsaj enkrat na leto žrtvujejo en večer in se udeleže letnega delniškega zborovanja. Kdor lastuje delnico korporacije ima po nje vrednosti z vsemi ostalimi enake pravice. Prosimo storite to uslugo onim, ki delujemo na prospehu podjetja in pridite na letno občno delniško zborovanje. Zborujemo nocoj in vaša pot naj bo k nam, da nas zaslišite v poslovanju.

Tajništvo Slovenskega doma, Holmes Ave.

Privlačnost "Divjega lovca"

Chardon, Ohio. — V nedeljo gremo pa k "Divjemu lovcu," ki se nam bo to pot predstavil v popolnoma novi obleki — namreč v okvirju nove scenerije. Če se ne motim, je bila igra zadnjice igrana pred trinajstimi leti, pa tudi če bi bila igrana par let nazaj, je vsak čas vredna tiste malenkostne vstopnine, katero računata dandanes "Cankar" k svojim predstavam, če pa vemo, da so vloge v rokah večših odrskeških moči, nas bo še posebno mikalo biti med navzočimi. To pot se nam obeta pa še izreden užitek, ker sta vlogi junaka in junakinje "Divjega lovca" v rokah Rudy Widmarja, ki je kot ustvarjen za drzne, junaške tipe in Anice Čebulove, nove, tope da mnogo obetujuče mlade igralke. Nje se spominjam iz Slovenske Mladinske Šole SND, kjer se je odlikovala v lepi in čisti izgovorjavi. Ko je imela v burki "Oh ta Polona" vlogo baronice, je pokazala izreden igralski talent s svojo fineso in dostojanstvom. Tako vidimo, kako prihaja v klasje delo zavednih slovenskih staršev in naših vzgojevalnih ustanov, kot je Slovenska Mladinska Šola.

Zame ima menda "Divji lovec" zato toliko privlačnost, ker sem v njej pred dvaindvajsetimi leti prvič stopila na odrske deske. Če se ne motim smo tvorile trojico vaških deklet jaz, Močnikov Julija in Ferlugoja Valerija. Bolj živo kot svoje lastne vloge se spominjam vlog Janje in Majde. Prvega je igral Frank Kovacič, tedanji popular igravec junaških karakterjev in drugo Pavla Truger, istotako priljubljena igralka tedaj.

Nov odbor za leto 1941
 Sledeč je odbor društva Cleveland, št. 126 za leto 1941: S. F. Terbižan, predsednik; Matt Lučić, podpredsednik; John J. Gabrenja, 22010 10 Ave. ali 1102 E. 63rd St. tajnik; Anton Janša, zapisnikar; John Simič, blagajnik; Lovro Šmrcl, Math Martinčič, Anton Smith, nadzorniki; Anton Pogar, redar; društveni zdravnik: F. J. Kern, Anthony Skur, Carl Rotar; zastopniki: za klub društve SND, James Kos in S. F. Terbižan; za Clev. Federacijo SNPJ Terbižan in Zorko; farne SNPJ, Terbižan in Zorko; za Prosvetni klub SND, B. Novak in Louis Virant; za Cankarjevo ustanovo F. Suhadolc in Louis Zorko; zastopnik društva za društvo John Gabrenja.

ŠKRAT

Pisatelj: "Tako ne gre dalje, ljuba moja; saj ne zasliš niti za peresa!"

Zena: "Nekoliko pa vendi pretiravaš, dragi!"

Pisatelj: "Mislim namreč resna na tvojih klobukih!"

"Danes ponoči si že spelsanjan govori!"

"Seveda, ko podnevi ne gredem do besede!"

Neki danski ribič pripoveduje sodobno ribiško zgodbo. Pravi da je lovil ribe ob severni bali Jutlanda, ko se je nenadoma ujel težak predmet v njegovo, veliko mrežo. Začuden ribič pogledal, kaj bi to imelo biti, je zagledal iz vode periskopniško. 10 minut se je podmorniška skušala osvoboditi iz mreže, res se ji je končno posrečilo. Trgati mrežo in zbežati. Z žalovanjem ugotavlja ribič, mu je dragoceni plen ušel.

druge dobe. Bolj živo, kot v njih se pa spominjam izrednega jalskega Gašperja, katerega igral pokojni Jack Homovec. danes ga vidim, kako si je v dovoljstvu mel roke, ko so darji zajeli nesrečnega Janja ob obupnem joku njegove

(Dalje na 3. str.)

Nov odbor za leto 1941

Sledeč je odbor društva Cleveland, št. 126 za leto 1941: S. F. Terbižan, predsednik; Matt Lučić, podpredsednik; John J. Gabrenja, 22010 10 Ave. ali 1102 E. 63rd St. tajnik; Anton Janša, zapisnikar; John Simič, blagajnik; Lovro Šmrcl, Math Martinčič, Anton Smith, nadzorniki; Anton Pogar, redar; društveni zdravnik: F. J. Kern, Anthony Skur, Carl Rotar; zastopniki: za klub društve SND, James Kos in S. F. Terbižan; za Clev. Federacijo SNPJ Terbižan in Zorko; farne SNPJ, Terbižan in Zorko; za Prosvetni klub SND, B. Novak in Louis Virant; za Cankarjevo ustanovo F. Suhadolc in Louis Zorko; zastopnik društva za društvo John Gabrenja.

IZJAVA SIR CITRINA

Angleški delavski vodja Walter Citrin, ki se mudi v Zedinjenih državah, pravi, da je Anglija na umiku iz Flandrije izgubila za praktične svrhe vse svoje orožje, in da je pošiljatev puz iz Sed. držav silno pomagala da se je Anglija mogla izmurobožiti.

KOMPLIMENTI IZ NEMČIJ

Nemški listi so poslali predsednika Roosevelta komplimentirale zelo ogorčeno. "Hamburgen Fremdenblatt" imenuje predsednika "vojnega hujskača" vložnega profitarja št. 1, v slavnico pa nazivlja "kup zgodovinskih potvorb, neodgovornih natolečevanja in čiste zlobe."

FORD BO POMAGAL AMERIKI

Detroit. — Henry Ford, avtomobilski kralj, je imel po radiogovor, v katerem je med drugim dejal, da bosta storila on in njegova družba vse, kar je mogoče storiti, da se pomaga Ameriki pospešiti njeno industrijsko produkcijo, kakor želi predsednik Roosevelt.

Urednikova pošta

BODOČNOST ZDRUŽENIH MLADINSKIH PEVSKIH ZBOROV

Šest let delovanja mladine na kulturnem polju, kot je glasba, je tako izredna stvar, da jo je treba proglasiti po širnem Cleveand. Stopamo v sedmo leto, in kot predsednika me veže dolžnost, da javnosti podam račune, nekaj inventar in kaj moramo delati, da nam notranje ne uničijo ono, kar nam ni zunanje sovražne sile mogle v svojem prizadevanju.

Koncertov, iger in drugih priredb v korist skupne ali posamezne blagajne je bilo dosti. Počrpani pa je bilo skupen leten koncert vseh zborov, kajti družabne je gornje ime sama priredba laž. Za to so bili razlogi preteklem letu — letos pa ni nobenega zakaj bi ne bil, in to nekaj bolj sijajnega kot vsak prejšnji, celo oni v Pittsburghu.

Imeli bomo pozno v poletju skupen piknik in skoroda izredno oddajanje lepih dobitkov ali enega samega, kakor se bo odločeno na skupni seji vseh zborov. Posamezni zbori bodo imeli nekoga leta po en koncert ali dva poleg tega še svoje druge izvedbe in priredbe, da utrdijo pomolajoče blagajne.

Ze par let se prednaša ideja skupen koncert vse mladine, Detroitu. Vsa dolga leta so bili vedno nastopali skupno, sedaj so že pripravljene, to je napredna, ki se ogreva za izlet, kaj kot pa za realnost blagajne ter navaja, da bi bilo tudi dobro ako bi šli pevci enega ali vseh zborov. Temelji se ne sme rušiti, demokracija mora ostati, in ako bomo začeli kar po skupaj vleči na eno stran, drugi na drugo, tedaj smrt ni daleč. Iz tega pridejo ljubosumnost, spori in drugo. Za par zborov prevzeti finančno odgovor-

troit, par častihlepnih oseb na račun vseh zborov ali otroci, ali sami Detroitčanje?

Kot sem vedno povdarjal, naj velja samo eno pravilo: Ako nas bratje in sestre v Detroitu res želijo, naj se sami organizirajo, preskrbijo dvorano, najmanj za petnajst sto ljudi, razprodajo po 50c ali več vse vstopnice, garantirajo s čekom vse vožnje in druga stroške v zvezi v dvo-dnevni potovanjem in nastopom, prehrano in prenočišče, pa bomo radi prišli. Sem pa proti temu, da bi se Detroitčane varalo z malo skupino kakih 40 do 50 pevcev in bi jim priredili koncert, glede katerega vemo, da ne bil bil tak kot so bili drugi.

Vprašanje je tudi ali bodo stariši pripravljene žrtvovati dva dni, enega pri delu v tovarni, drugega pa svojega in utrpeli na plači, plačati vožnjo in drugo, ter biti varuhi svojih lastnih otrok. To je vendar velika rizika in ne verjamem, da se dobi med našimi ljudmi take stariše, ki bi pustili svoje otroke prenočevati drugod, brez svojega spremstva, ali v spremstvu zaupne osebe in dobre prijateljice ali prijatelja.

Zraven vsega tega je treba misliti tudi na izmučenost otrok in kdor misli na odpravo potovanja in koncerta v enem dnevu, naj si to misel kar lepo izbije iz glave, kajti tak človek

Za združene mladinske pev-ske zборе

Joseph A. Siskovich, preds.

Urednikova pošta (Dolje z 2. strani)

ge matere.

Ob ponovitvah teh starih narodnih biserov mislim, da se obujajo nešteti spomini ne le

Naše posebnosti

- Sunbrite Cleanser, najbolj čisti 3 za 14c
- Celi orehi 2 # 39c
- Spaghetti 2 # 16c
- Kislo zelje 3 # 10c
- Sugar, cane 25 # 1.25
- Očiščene kokoši 25c lb.
- Pork chops s konca 17c lb.
- London ham 19c lb.

Se priporočam

LOUIS OSWALD

17205 GROVEWOOD AVE. Kenmore 1971

igralcem, temveč tudi posetni-kom. Zato menim, da nas vse ne-ka nevidna sila žene k tem no-vim predstavam v hrepenenju, da vsaj za kratek hip privabimo nazaj majhen delec preteklosti. Vsled tega sem uverjena, da bo-mo pohiteli k nedeljski predsta-vi vsi, ki smo prisostvovali ali igrali v oni prvi predstavi tam v Birkovi dvorani in da se nam bo pridružilo nebroj ostalih ljubi-teljev slovenske drame in med temi tudi velik del tukaj rojenih

fantov in deklet, za katere ima po svoji vsebini igra "Divji lo-vec" še posebno privlačnost. Stariši bivših učencev Sloven-ske Mladinske šole so še posebej opozorjeni, da povabijo svoje odrasle hčere in sinove k igri, da vidijo sliko življenja slovenske-ga kmečkega fanta in dekleta v domovini. Videti take igre je danes še posebno važen del iz-obrazbe za v Ameriki rojeno mladino.

Mary Grill-Ivanusch

NAZNANILO VSEM VLAGATELJEM CUSTODIAN DENARNEGA ZAVODA

Mi imamo tu zopet resnično ugodnost v pohištvu. Naj-več za vašo bančno knjižico v zameno za novo pohištvo.

PERUSEK FURNITURE

809 East 152nd St. — Mulberry 9211

Odprto vsak ponedeljek, četrtek in soboto večer

Za boljše vrednosti v pohištvo obiščite Perušek's

SEJA DELNIČARJEV

Seja delničarjev tiskovne družbe The American Jugoslav Printing and Publishing Co. (Enakopravnost), 6231 St. Clair Ave., se vrši v petek 24. januarja 1941 v Slovenskem Delav-skem Domu na Waterloo Rd. v novi okrepčilnici (bar-room). Pričetek ob 8:00 zvečer.

Delničarje se pozivlje, da se polnoštevilno vdeleže in da so točni.

LUDVIK MEDVEŠEK, tajnik-blagajnik.

Domači mali oglasnik

AVTOMOBILSKA POSTREŽBA

RE-NU AUTO BODY CO. 878 East 152nd St.

Popravimo vaš avto in pre-barvamo, da bo kot nov. Popravljamo body in fender-je. — Welding!

J. POZNIK — M. ZELODEC GLenville 3830

E. 61st St. Garage

Frank Rich, lastnik. Se priporočamo za popravilo in bar-vanje vašega avtomobila. Delo točno in dobro.

GOSTILNA

Frank Mihčič Cafe

7114 St. Clair Ave.

Vsak petek serviramo ribjo pečenko ENdicott 9359

Molly's Tavern

7508 St. Clair Ave.

Pri nas vam postrežemo z dobrim pi-vom, vinom in žganjem in dobrih pri-rižkom. Se priporočamo za obisk. — M. Pučić, lastnik.

PAPIRAR

John Peterka

Paperhanger and Painter

Delo prvovrstno in točno Se priporočam 1121 East 68th Street ENdicott 0653

RAZNO

FRANK KURE

1118 EAST 77th ST. ENdicott 0439

Vsa kleparska dela, dela na strehan in na furnezih. Se priporočamo hiš-nim gospodarjem — delo je jamčeno in cene so zmerne.

Jugoslovanski dan

V SOBOTO

18. JANUARJA

Clevelandska mednarodna

RAZSTAVA

22 različnih narodnih razstav

Public Hall

od 1. popoldne do 11. zvečer

Vstopnice naprodaj sedaj pri blagajni

Zadnji dan 19. januarja

Zavarovalnino

proti ognju, tatvini, avtomobilskim nesrečam itd. preskrbi

Janko N. Rogelj

6208 Schade Ave. Pokličite:

ENdicott 0718

15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

POPOLNA ZALOGA

trebušnih pasov, elastičnih nogavic in pasov za kilo. Izvršujemo zdravniške recepte točno in zanesljivo. Dostavimo na dom kamorkoli.

MANDEL DRUG

15702 Waterloo Rd. Slovenska lekarna

POZIV NA LETNO SEJO

solastnikov Slovenskega društvenega doma v Euclidu, O., ki se vrši v NEDELJO, 19. JANUARJA, 1941 ob dveh po-poldne v Domovih prostorih.

Dolžnost vseh solastnikov je, da se te seje gotovo ude-leže; včlanjena društva, pošljite svoje zastopnike!

Direktorij Slovenskega društvenega doma.

DIREKTORIJSLOVENSKEGA DELAVSKEGA DOMA

15335 Waterloo Rd. — Cleveland, Ohio

NAZNANJA vsem delničarjem in društvom delničar-jem SDD, da se vrši

redna letna delničarska seja S. D. D.

dne 23. januarja, 1941

Za dober premog po nizki ceni, in za točno postrežbo pokličite

ENdicott 1588

MAR-KET COAL CO.

1261 Marquette Street F. J. Cimperman A. M. Klemencic

Inventorska razprodaja

- Postelje iz kovine, twin ali polne mere \$ 4.95
- Vse bombažne žimnice 4.95
- Coil vzmetne žimnice 4.95
- Stoli v različnih barvah 4.75
- Različni kosi linoleja 29c jard
- Vzmetne žimnice 9.95
- Tuftless 19.95
- Hassoeks, dobite dokler sb v zalogi 69c
- 3 kosi pohištva za spalno sobo iz javorovega lesa 39.00
- 3 kosi pohištva za spalno sobo iz orehovega lesa 49.00
- 8 kosov pohištva za obednico iz hrastovega lesa z "reflection" mizo 69.00
- 8 kosov pohištva za obednico iz orehovega lesa 59.00
- 2 kosa pohištva za sprejemno sobo iz Mohair 69.00

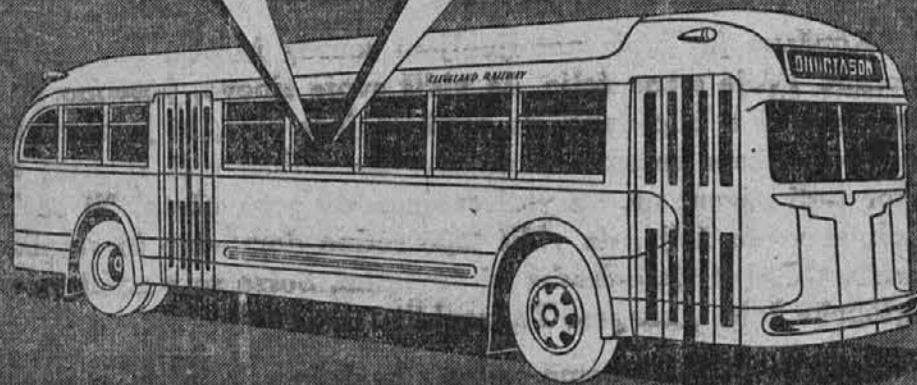
Oglejte si naše posebne Delux opreme za tri sobe po \$159.00

FLEMING FURNITURE

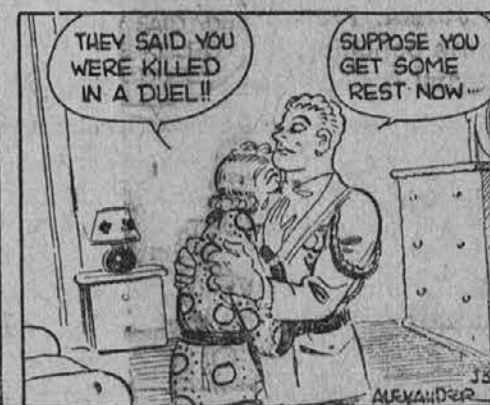
ST. CLAIR AVE. cor. E. 75th St.

Tedenska vozna iz-kaznica za \$1.25 resnično pomeni prihranek!

Da, kar se mene tiče še posebno, kajti ob nedeljah se moja dva otroka lahko vozita z menoj — zastoj.

HAIR-BREADTH HARRY

Fourth Annual Dance

sponsored by Jolly Jesters Club

SATURDAY, JANUARY 18

at Twilight Ballroom, 6025 St. Clair Ave. MUSIC BY JOHNNY PECON Admission 35c

V. J. KRIZANOVSKA

16

MOČ PRETEKLOSTI

Roman v treh delih
IVAN VOUK

Ves večer so govorili samo o legendah Montignosa, o tem kar so videli v grobnici, in o povesti starega pastirja. Diomid Petrovič je poslušal z vidnim zanimanjem in njegov raziskovalni pogled se je ustavil zdaj na bledem baronovem obličju, zdaj na Valeriji, ki je sedela tam otožno zamišljena in se malo udeleževala pogovora.

Baron se je vrnil v sobo razburjen in zlovoljen; od večernih razgovorov so se mu živci utrudili. Prišel je že do tega, da se je istovetil s Paolom Montignosom, neumestna namigovanja so ga dražila, in misel, da se toliko oseb pripravlja na to, da vtaknejo nos v njegovo preteklost, ki jih nič ne briga, ga je resnično vznemirjala. Vrgel se je v naslanjač in se pogolbil v svoje misli.

Spomin na Giovanni ga je preganjal, vroče si je zaželel, da bi vsaj enkrat videl to preteklost v celoti živo pred seboj, ne pa v odlomkih kakor do sedaj. Oh, če bi mogel vsaj v snu videti starodavni grad v dnevih njegovega sijaja, pozabiti dolgočasno, malenkostno, malomeščansko sedanost in uživati burno ozračje, polno dogodkov minulih stoletij... Ali mu bo dodeljeno, da se bo vsaj za uro časa čutil enakega z enim teh nadutih, mogočnih velmož, katerih želje so bile zakon.

Stara grajska ura je odbila polnoč in je prekinila njegove misli. Vstal je, vzdihnil in se nameraval vleči, ko se je nenadoma zdrznil in obstal, željno prisluščujoč oddaljenemu toda različnemu petju.

Ženski glas je pel neznanu italijansko arijo, a petje je brez dvoma prihajalo iz zakletih sob. Sledeč svoji mučni radovednosti, je baron odmaknil mizo, ki je zakrivala tajni vhod, in odprl duri, toda hkratu je obstal na pragu kakor prikovan.

Soba je bila razsvetljena, vse sveče iz rožnatega voska so gorele, a sredi sobe je stala Valerija. Toda ne, ni bila Valerija, ampak Giovana, ki je resnično vstala od smrti. Bila je oblečena v višnjevo brokatno obleko, spredaj pridvignjena, a krilo je bilo iz belega atlasa; globoko izrezani moderc je odkrival vrat klasične lepote; život ji je objemal pas, od katerega je visel z bleščočimi se kamni posejan trak. Mala višnjava čepica, okrašana z biseri, je pokrivala plave lase.

Pela je dalje italijansko balado s spremljevanjem mandoline a baron jo je molče gledal kakor začaran. Ni samo obleka izpremenila dekličine zunanjosti, ampak njeno obličje je zadobilo popolnoma drugačen izraz. Nasmeh pohotnega uživanja ji je odprl lepe, škrlatne ustnice; z umerjenim, toda izzivalnim koetstvom je izbirala kretnje, ko so njeni tanki prsti bežali po strunah godala. Brčkone je bila v mesečnem stanju, sodeč po tem, da je bil njen pogled večsah nepremičen in steklen, a koj nato je vnovič plamen strasti zaplaval v žametnih očeh.

Baron se je prijel za glavo. Bil je pri polni zavesti in je vedel, da stoji pred njim Valerija Samburova; a istočasno je videl drugo bitje, nevarno in očarujoče, ki ni imelo nič skupnega z mlado, skromno in boječo deklico, ki jo je videl po dnevu.

— Giovanna! — je zašepetal. — A! Ali si me spoznal? Toda jaz te ne poznam v tej grdi obleki, — je rekla posmehljivo. — Podvizaj se, da se preoblečeš

praznično, in nagradim te s svojo naklonjenostjo.

Baron se ni ganil, ko je poslušal ta glas, ki je bil globokejši in bolj kovinske barve kakor navadno.

Giovanna — ali Valerija — je stopila k mizi; z začudenjem je baron videl na njaj pozlačenih podstavkih, rezljan vrč in čašo. Nalila je čašo vina, ki je bilo temno in gosto kakor med, odprla požirek, a nato ponudila baronu čašo s takšnim pogledom, da ga je presunil kakor električna struja.

— Pozabiva sedanost in živiva preteklosti, grof Di Montignoso.

Mehanično je baron prijel čašo in jo izpraznil; v tistem hipu je imel občutek, kakor da ga je nekdo močno udaril po glavi, a okrog njega se je vse treslo, žvižgalo, kakor da se zidovi rušijo; potem se mu je zdelo, da leti z vetrom v neko črno brezdnost. Ti občutki so skoraj hkratu prenehali in znašel se je v prejšnji sobi Giovanne, toda sam, deklica je izginila.

Truden se je naslonil k zidu in se zamislil, da bi si razločil čudno stanje, ki ga je zdaj preživljal. Še močneje se je zavedal dvojnosti svojega bistva, toda njegova resnična osebnost barona Rotešilda je zbledela in stopila v ozadje v ospredje je silila ona druga, polna drugih misli, drugih interesov in ga je vedno bolj obvladovala. Prvič se je jasno čutil Paolo Montignoso, v njegovih žilah je tekla kri z ognjenim tokom, a telesno se je počutil močan in lahek kakor nikoli poprej.

Kakor avtomat se je podal v sobo, v kateri je nekoč bival grof Paolo, in prav nič se ni začudil, ko je priskočil k njemu velik pes - hrt z radostnim cvljenjem. Stisnil je k sebi glavo pametne živali in jo pogladil po svilnati dlaki.

— Negus, moj zvesti Negus! — je ponavljal.

V spalnici je zdaj vse dišalo po življenju in redu. Na mizi, sredi dvorane, je stal velik šop cvetlic, svečniki so goreli, a ko je baron vstopil, se je pojavil iz

Proda se

Proda se harmonika, v zelo dobrem stanju po zmerni ceni; Chromatic izdelka. — Kdor želi kupiti naj se zgleda na 987 East 76th St.

Cene pri Godcu

Green beans, No. 2
3 kante 25c
Corn, No. 2 3 kante 25c
Grah, No. 2 3 kante 25c
Kislo zelje, Edwards
3 velike kante 25c
Maccaroni, najboljši 3 # 25c
Jajca, sveža doz. 25c
Najboljše sveže in suho meso.
Prodajamo mleko tudi na galone.
Se priporočam

B. Godec

16903 Grovewood Ave.

DEKORIRAMO
vaše sobe po najnižjih cenah. Scenerija, napisit itd

A. PLUTH
21101 Kecker Ave.
IVanhoe 2261 M.

temnega opla star služabnik s čudnim izrazom v obličju. Molče ga je slekel in ga oblekel v kostum iz srebrastega brokata in atlasa višnjeve barve, a na vratu mu je obesil zlato verižico z medaljonom ter mu podal kapo z belim peresom, ki je bilo pritrjeno z rubinasto priponko.

V zrcalu je zdaj odseval novi človek; to ni bil več blede, življenja siti, brezbržni baron Rotešild, ampak pravi Paolo Di Montignoso, — ponosni in nasilni signor XVI. stoletja, poln sile in kipeče strasti. Dragoceni kostum tistih časov, ki se mu je lepo podal, je še bolj odražal njegovo prirojeno mu lepoto; tesno se prilagajajo triko iz bele svile je obrisoval prijetno skladnost njegove visoke, vitke postave; čipkasta freza se je čudovito lepo podajala njegovi glavi s temnimi kodri. Radovedno se je baron promatral, kakor da se ni prepoznal. V svojih velikih črnih očeh ni poznal tega smelega pogleda, tega ognja, te zavesti o svoji mogočnosti; ni vedel, da so te ustne zmožne tako nadutega in prezirnega nasmeha. Da, bil je lep in razpolagal je s čari, ki mu pokoravajo ženska srca; vsa njegova osebnost je izražala mirno samozavest zmagovalca, nežne in krotke, toda istočasno tudi divje in krvoločne zveri, ki preži na svoj plen, se ž njim poigra, a nato ga raztrže in zavrže. Cimbolj se je baron naslajal nad seboj, tembolj mu je ugajala nova obleka; čutil je, da se podaja njegovim osebnim čarom, za katere ni do sedaj niti vedel. Ponošno vzravnal je šel iz sobe.

Njegova želja se je izpolnila in stari dom je oživel; šum in gibanje sta zavladovala v njem. Sluge, oblečeni v barvah hiše

Montignosov, so urno švigali sem in tja in se globoko priklanjali mlademu gospodarju; z dvorišča se je slišal topot in rezgetanje konj in glasno govorjenje; vse je bilo razsvetljeno in do njega so prihajali zvoki petja in glasbe.

Vstopil je v veliko dvorano, kjer je visela strašna slika, toda zdaj je bilo tisto mesto na steni prazno, a sobana se je naglo polnila praznično oblečenih mož in dam, katere je ljubeznivo sprejemal stari signor, ki ga je nazival "sina".

Za trenotek je baron pozabil svojo dvojstvenost in se živo razgovarjal o političnih vprašanjih, ki jih je zgodovina že davno zapisala, za katere pa se je zanimal, kakor da so sedaj važna. Brez obotavljanja se je odzival, ko so ga nazivali z "grofom Paolom" in se šalil z damami, ki so ga s pogledi kar požirale. Včasih mu je kakor blisk preletel skozi misel, da je on Rotešild, kar pa je takoj izginilo v megleno daljavo. Skrbno je iskal z očmi Giovanni, ko jo je nenadoma zagledal pod roko z lepim mladim človekom v zeleni žametni obleki, ki jo je vodil ter se živahno z njo pogovarjal.

Par je šel mimo njega z razdalji nekaj korakov; gospod se mu je priklonil, a Giovanna ga brčkone ni opazila in nadaljevala hojo smejoč se s svojim kavalirjem.

(Dalje sledi.)

Proda se

Odda se v našem opremljene sobe za dve osebe; steam heat. Kdor želi, naj se zgleda v nedeljo ali v torek na 959 East 69th St. zgoraj.

Pri Birku

se bo serviralo

srnjakovo večerjo jutri, 18. januarja

Žejni pa bodo postreženi z dobrim žganjem, vinom in pivom.

BIRK'S CAFE — 6220 St. Clair Ave.

BISER NARODNIH IGER!

'DIVJI LOVEC'

(Spisal F. S. Finžgar)

vprizori

v nedeljo 19. januarja, 1941

OB 3. URI POPOLDNE V S. N. DOMU,
6417 St. Clair Ave.

Dramski zbor "Ivan Cankar"

Osebe:

ZAVRTNIK, ribhtar (župan)	JOHN STEBLAJ	
MAJDA, njegova hči	ANNE CEBUL	
LISJAKOV GAŠPER, sin posestnika	LOUIS ZORKO	
MARUŠA, kočarica	NEZIKA KALAN	
JANEZ, njen sin	RUDOLPH WIDMAR	
TINE, gostiški sin	VATRO GRILL	
TONČEK, vaški revež, norček	ANTON EPIHIO	
JEZ	JOSEPH SKUK	
GABER } kmetje	JOHN KREBEL	
ROZMAN } ANTON DRENK	ERZEN } WALTER LAZAR	
SAJETOV JURE, kovač	JOSEPH MRHAR	
SPELA, njegova žena	JOSEPHINE MOCNIK	
ANKA } dekleti	FRANCES TAVCAR	
ROZA } VICKY PENCA	GROZDEK, oštr	AUGUST KOMAR
DOLINARICA	JENNIE DAGARIN	
PRVI LOVEC	FRANK PLUT	
DRUGI LOVEC	JOSEPH BIRK	
PRVI BIRIC	JOHN CEH	
DRUGI BIRIC	ALBERT FATUR	
JURČEK, pastirček	EDWIN GRILL	

Dekleta, fantje, dečki, lovci, skrivači, planšarice.

Vrši se l. 1848 na Gorenjskem.

Prvo dejanje: Sredi vasi na velikonočno nedeljo. —
Drugo dejanje: Pred kovačnico Sajetovega Jureta. Tretje dejanje: V Grozdkovi krčmi na dan žeganja popoldne. Četrto dejanje: V gorah pod slovenskimi Alpami.

Režiser: Vatro Grill
Mojster odra: Frank Žagar
Kostumi: Frances Tavcar, Jean Turkovich
Rekvizitor: Frank Klemenc
Masker: Joseph F. Terbižan

Scenerijo 1. 2. in 4. dejanja naslikal:
Shirley Braithwaite

Prihodnja "Cankarjeva" predstava: na pustno nedeljo
23. februarja, veseloigra "Kurentova nevesta."

KRASNA NOVA SCENERIJA!

Naznanilo in zahvala

Globoko potrti naznanjamo vsem sorodnikom in prijateljem žalostno vest, da je v nesreči izgubil svoje življenje naš ljubljeni soprog in oče

FRANK BENEDICT

Umril je 23. decembra, 1940. Pogreb se je vršil 27. decembra iz Joseph Zele in sinovi pogrebnega zavoda, v cerkev sv. Marije ter od tam na sv. Pavla pokopališče, kjer smo ga izročili v naročje materi zemlji.

Pokojnik je bil rojen 17. maja 1883 leta v vasi Vipolže pri Gorici na Primorskem.

V dolžnost si štejemo, da se najlepše zahvalimo vsem, ki so položili tako krasne vence h krsti blagopokojnika in sicer: Mr. in Mrs. Joseph Reja in družini; Mr. in Mrs. Joseph Sernel in družini; Mr. in Mrs. Ray Crvos; Mr. in Mrs. Mike Opalic; Mr. in Mrs. Stanley Zurga; Mr. Louis Mangone; Mr. in Mrs. Joseph Paulich; Mr. in Mrs. Andrew Pirih; Mr. Louis Cernigoy; Mr. in Mrs. Andy Rijavec; Mr. in Mrs. Ralph Skolar; Mr. in Mrs. Cyril Kumar; Mr. in Mrs. Polzer; Mr. in Mrs. Knapp; Mr. in Mrs. Turner; Mr. in Mrs. Steve Person; Mr. in Mrs. L. Gricer; Mr. John Maurich; Mr. in Mrs. Joseph Knaus, The Sheet Metal Workers Local 368; The Pipe Fitters and Helpers of Collinwood Round House; B. of L. F. & E. No. 183 in društvu Blejsko jezero, št. 27 SDZ.

Dalje srčna hvala vsem, ki so darovali za sv. maše, ki se bodo brale za mir duši pokojnika. Hvala sledečim: Mr. in Mrs. Anthony Princic; George in Priscila Skolar; Mr. in Mrs. John Komick; Miss Mary Smrekar; Mr. Frank Tomažin; Mrs. E. Pozarelli; Mr. Anton Kastelic; Mr. in Mrs. Louis Markucic; Mr. in Mrs. Vid Jancic; Mr. Joe Mirtta; Mr. in Mrs. Stanley Zurga; Mr. in Mrs. Collins in Mr. in Mrs. Jack Branisel.

Zahvala izrekamo vsem dragim prijateljem, ki so dali svoje avtomobile brezplačno v poslugo pri pogrebu. Hvala vsem, ki so se prišli posloviti od pokojnika ko je ležal na mrtvaškemu odru ter vsem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti na pokopališče.

Prav posebno zahvalo pa izrekamo Mr. in Mrs. Joseph Zele za vso ljubeznivo pozornost, ki smo je bili deležni ob času smrti skozi božične praznike. Vsem ju toplo priporočamo ker vodstvo pogreba je bilo vzorno in prvovrstno v naše veliko zadovoljstvo. Hvala pogrebem, ki so nosili krsto in čast. g.g. Rev. Baragi in Rev. Čelisniku za opravljene pogrebne obrede.

Končana je Tvoja pot ljubljeni soprog in oče. Niso se Ti izpolnile Tvoje srčne želje, da vidiš svoje sinove, posebno najmlajšega. Ni ti bilo dano, da vidiš svojega sina, ki je zagledal luč sveta potem ko smo se vrnili v domovino, a ti si ostal tu, kakor tudi njemu ne, da vidi svojega dragega očeta. Ni se Ti izpolnila vroča želja, da vidiš lepo rodno domovino in solčno Gorico. Odšel si tja odkoder ni povratka. Solze so v naših očeh in globoka žalost, ker smo Te izgubili.

Spominjali se Te bomo vedno s hvaležnostjo in ljubeznijo v naših srcih dokler se ne snidemo enkrat vsi na kraju večnega miru in blaženstva.

Spavaj mirno — snivaj sladko.

Žalujoci ostali:

Frances, soproga

Frank, Ana, Joseph, Herman, otroci

Ettore Colotti, zet, Mary sinaha

Lois May, Armando in Elda Colotti, vnuk in vnučkinji.

Cleveland, Ohio, 17. januarja, 1941.